

Ti megbántjátok Fiamat, amikor kézbe fogadjátok a Szent Eucharisziát

2012. január 18-án a Szűzanya üzenetében a következőt mondta az Isteni Irgalmasságról nevezett Mária látnoknőnek:

„...Ébredjete fel, gyermekeim, az igazságra. Ez a gonosz terv megváltoztatta a Katolikus tan alapvető hitelességét az évek során.

Ti megbántjátok Fiamat, amikor kézbe **fogadjátok a Szent Eucharisziát.**

Ez az ő művük volt...”

Ennek megértéséhez szeretnénk az alábbi anyagokra felhívni a figyelmet. Azzal a nem titkolt céllal, hogy mindenki számára ismert lehessen, ez egy olyan jelzés a Szűzanyától ezen a látnoknőn, prófétán keresztül, ami már ismert azok számára, akik figyelemmel kísérték az elmúlt évtizedek misztikus történéseit, üzeneteit. E mellett fontos megismerni ennek a szokásnak bevezetése körüli eseményeket, az Egyház vezetői, beleértve az akkori Szentatya álláspontját.

Ehhez egyrészt Török József történész, teológus írását használjuk, másrészt az érintett, az Úr Jézusnak Manduriában, Debóranak adott részletes kinyilatkoztatására utalunk. A manduriai jelenésekről szóló portálon bőven lehet erről olvasni.

Gondolatok a kézben áldoztatásról

Történeti visszapillantás

A szentmise liturgiájának 1969-ben történt megújítása után Nyugat Európában rohamosan elterjedt a hívek között az a szokás, hogy áldozáskor az Eucharisziát a paptól saját kezükbe kérik, és utána önmagukat áldoztatják. A római misekönyv általános rendelkezései között erre nem találunk utalást, mert a 117. pont ezt írja elő: (A pap) „a kissé felemelt Szentostyát mindenkinek külön felmutatja és mondja: Krisztus Teste! Az áldozó ámenttel felel és magához veszi a Szentséget.”

Valaha hittanórákon azt tanították az elsőáldozásra készülő gyerekeknek, hogy a püspök papszenteléskor a szentelendő kezeit (ujjait, a két tenyerét) a keresztelendő olajával keresztalakban megkenete. A pap kezei így váltak méltóvá, hogy az Úr Testét érintsék. Ez szépen kifejezi azt a keresztény lelkiséget, amellyel a „félelmetes szentséghez” közeledett a hívő ember.

A kézben áldoztatást annak apostolai az 1970-es években ókeresztény példákra hivatkozva terjesztették. Pius Parsch már a 30-as években idézte Jeruzsálemi Szent Cirillt (+386), aki az áldozóknak ezt a utasítást adta: „Amikor odalépsz, ne menj tenyeredet kinyújtva, sem az ujjaidat szétterpesztve, hanem alakítsd bal kezedet mintegy trónussá a jobb kéz számára, mint olyan számára, aki a királyt fogadja. Tenyeredet tartsd öblösen, s úgy fogadd Krisztus testét, miközben áment mondasz.”

A liturgia apostola azt azonban nem tette hozzá, hogy Rómában már a VI. század folyamán a gyakori visszaélések (az Eucharisztia indok nélküli elvitele, szentségtörés kockázata) miatt elhagyták a kézben áldoztatást és elrendelték, hogy a Szentostyát a pap tegye az áldozó nyelvére.

A VII – VIII. században számos helyi zsinat átvette és megismételte a római rendelkezést, nyilvánvalóan nem ok nélkül.

Mi okozta az ókeresztény szokás felújítását az elmúlt évtizedekben?

Mellesleg, az ókeresztény bűnbánati fegyelem visszaállítását senki nem javasolta, sőt a rendszeres (legalább évi egy alkalommal végzett) gyónás éppen akkortájt ijesztően megritkult. Az újjátokat nem a nagyobb higiénia iránti igény sarkallta, hanem egyfajta hangsúlyeltolódás az Eucharisztia szemléletében és ennek jelekkel történő kifejezésében.

A joggal sok tiltakozást kiváltott Holland Katekizmus (1966) azt írja, hogy „az Egyház jelenleg nem tartja szükségesnek Jézus valóságos jelenlétének igazságát a többtől elválasztva

szemlélni. Lehet, hogy erre valamikor szükség volt, amikor egyes téveszmék tagadták Jézus valóságos jelenlétét.” (318. o)

Ebben a megfogalmazásban a valóságos jelenlét egy szintre kerül az emlékezéssel, a közös étkezéssel, a hálaadással, az áldozattal. így szemlélve a szentmise „közös lakoma és ugyanakkor közösségi hálaadás.” (322. o.)

Nem véletlen, hogy a VI. Pál pápa által fölállított bíborosi bizottság az Eucharisziát tárgyaló holland szöveg helyett több fejezet terjedelemben új, a Tanítóhivatal álláspontját tükröző megfogalmazás átvételét szorgalmazta, ami azonban a hollandok ellenállásába ütközött.

Az Eucharisztia tanát védelmébe vevő VI. Pál a hivatalos engedélyt nélkülöző kézben áldozásról tudomást szerezve, ennek kapcsán kérdést intézett a világ püspökeihez. Válaszában 1233 püspök elutasította az áldozás új módját, 567 mellette foglalt állást, 315 pedig komoly föltételekhez kötve tartotta csak megengedhetőnek.

A világ püspökeinek többsége tehát elutasította!

Az illetékes kongregáció VI. Pál pápa kérésére közzétett nyilatkozatában a hagyományos forma mellett állt ki; de azokban az országokban engedélyezte, ahol ez már elterjedt.

Oddi bíboros szerint VI. Pál pápa személy szerint ellenezte a kézben áldoztatást. (Yves Chiron: Paul VI., 1992, 293 o) II. János Pál pápa 1980as párizsi látogatásakor a köztársasági elnök feleségének a televíziók kamerája előtt sem adta kezébe az Eucharisziát, hanem a hagyományos módon áldoztatta meg. A pápa tudta, mit tesz! A történelmi tények felidézése segíthet az Eucharisztia iránti tisztelet továbbgondolásában.

Megfontolandó szempontok

Látszólag jelentéktelennek tűnő apróságok változtak meg a szentmisén belül az Eucharisztia vételénél, ám ezek kifejezik azt a vallásos érzületet, amelyet a változtatások szorgalmazói előnyben akartak részesíteni a hagyományos érzülettel szemben. A hívek, engedelmeskedve a rövid bevezetésnek, szinte egyik napról a másikra átvették a szentáldozás új formáját, és csak utólag, az újat összevetve a régivel, kezdték érzékelni a különbséget. Azután következett a szentélyek átalakítása, és a régi rítusra emlékeztető építmény, az áldoztatórács gyorsan eltűnt. Mintha a szentély rácsa azért omlott volna le, hogy a szentélyben jelenlévő szentség (sacrum) elárassza a hajóban tartózkodó híveket; jóllehet pontosan az ellenkezője történt: a hajóból a nem szent, a mindennapi (profanum) áradt be a szentélybe a helyileg fogalmazott, társadalmilag korrekt hangvételű könyörgésektől egészen az evangéliumi eseményeket mímelő pantomim játékig. Az áldoztatórács csak akkor menekült meg, s folytathatta létezését a templomon belül, esetleg új helyen, ha műemlék volt, vagy kemény, márvány anyaga túl nagy gondot okozott a szentély átépítésénél. Templomban mégsem lehet robbantani, mondta az egyik lelkes átépítő, miközben heti igehirdetésével a hit szikláit robbantgatta, azt magyarázva, hogy Jézus csodái mégsem csodák, csak az apostolok hitének szóbeli képződményei.

Az áldozásnál jelentős változás, hogy a hívek körmenetben vonulnak az oltárhoz, és állva fogadják az Eucharisziát. Két megoldás létezik: vagy a hívek körülállják az oltárt, és a pap jár körbe az áldoztatás során, vagy a pap marad egy helyben és a hívek járulnak elé, egyesével, kettesével. Utóbbi megoldás a pap számára egyszerűbb, ám a hívek szempontjából rosszabb. Ugyanis közvetlenül a Szent Test vétele előtt és rögtön a vétele után mozogni kell, oda, majd arrébb lépni. A figyelem pontosan a legszentebb pillanatokban szétszóródik, és nem az Úrral foglalkozik. Az oltár körülállása esetén szintén ez a helyzet, legfőljbbe ott egykét másodperccel több ideig maradhat az áldozó. Sajnos csak maradhat, mert szinte mindenki kötelességének érzi, hogy más áldozni akarók vélt érdekében udvariasan azonnal visszalépjen, miközben gondolatai elterelődése miatt magával a hozzá érkezett Jézussal szemben válik udvariatlan házigazdává. Ekkor, a szent pillanatban az emberi lélek természetes igénye miatt csakis a Mártával szembeállított Mária szemlélődő példája lehet az irányadó. A régi formánál,

ami azt jelentette, hogy a hívő térdel a Szentség vételekor, ez a nyugalom, szemlélődő odafigyelés természetesen létezett. Lassabb volt az áldoztatás, már csak a kísérő imádság hosszabb volta miatt is, a hívek hamarabb odatérdeltek a rács mellé, és kicsit még maradhattak a pap továbbhaladása után is. Néhány pillanatról van szó csupán, de ez a néhány pillanat minőségi többletet jelentett a lelkiéletben. Egyébként régen sem volt kötelező letérdelni annak, aki valami oknál fogva nem tudott. Az állva áldozás indoka a liturgiareform utáni magyarázatok szerint az, hogy az állás jobban kifejezi az istengyermeki szabadságot. A térdelés viszont az Istennel szembeni hódolat maradéktalan kifejezője. Vajon a sokat emlegetett mai embernek melyikre van jobban szüksége? Sokszor támad az a benyomás, hogy még a hívők is partneri viszonylatban szeretnék „tárgyalni” Istennel, mint egyenrangú felek.

Ez a sajátos nagykorúság tűnik ki a kézben áldozáskor is. Az őskeresztények szép példája, amit azonban a történelmi fejlődés túlhaladott, alkalmas kifejezése annak, hogy a hívő és Isten között a pap szerepe visszaszorítandó, hiszen a hívő önmagát áldoztatja. Ebben pedig benne lehet az önüdvözítés gesztusa. Ez utóbbi megállapítás nem aggodalmaskodás, hanem szembenézés azzal az irányzattal, amely az Eucharisztia áldozat jellegét, sőt a kereszthalál áldozat jellegét igyekszik gyöngíteni vagy egyenesen megsemmisíteni a hívek tudatában. A szentmise közösségi, hálaadó étkezésként túlhangsúlyozott bemutatása annak tartalmi kiüresítése. A forma megőrzése segíthet a tartalom megőrzésében. A Szentatya nem áldoztat kézbe. Ezzel szeretne példát adni a hagyományos áldozási forma megőrzéséhez. II. János Pál 1980-as franciaországi látogatásakor a francia köztársasági elnök feleségét a televíziós kamera láttára sem áldoztatta kézben. A pápának nincs joga példát mutatni? Akkor Krisztus miért bízta meg a vezetéssel? Ha pedig igen, akkor példája parancs erejű kellene, hogy legyen! A lelkipásztori tapintat a kézben áldozni akaró hívek iránt ideig-óráig kitérhet a példa követése elől; ám mit tesz majd, ha a valóságos jelenlétbe és az áldozat jellegébe vetett hit rohamos gyöngülésével találja magát szemben? A gyónások ijesztően csökkenő száma áttételesen erre is utalhat, mert bár kevesen gyónnak, sokan áldoznak. A szentségimádások elnéptelenedése szintén figyelmeztető jel.

Török József történész, teológus
(Tengernek Csillaga II/3., 1997.)